

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ У ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

« 23 » квітня 2021 року

Костянтинівка

№ 346

Про затвердження Положення щодо впровадження Державною екологічною інспекцією у Донецькій області механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

Відповідно до пункту 1 частини 2 статті 53¹ Закону України «Про запобігання корупції», роз'яснення Національного агентства з питань запобігання корупції (далі - НАЗК) від 24.02.2021 № 3 «Щодо механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення щодо впровадження Державною екологічною інспекцією у Донецькій області механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Положення) з додатками №№ 2-6.

2. Начальнику відділу управління персоналом (Гакова):

2.1. забезпечити надання цього Положення для ознайомлення при прийнятті на державну службу до Державної екологічної інспекції у Донецькій області на початку проходження служби чи навчання, виконання певної роботи, участі у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язкові для початку такої діяльності.

2.2. забезпечити ознайомлення всіх працівників Державної екологічної інспекції у Донецькій області, у тому числі при прийнятті на державну службу, із Загальними правилами етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, затвердженими Наказом

Національного агентства України з питань державної служби 05.08.2016 № 158 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 31.08.2016 за № 1203/29333.

3. Керівникам відділів управління персоналом, відділу правового забезпечення, сектору бухгалтерського обліку та фінансів (Гакова Моненко, Єфанова) при підготовці проекту колективного договору Державної екологічної інспекції у Донецькій області внести зміни до такого проекту щодо матеріального винагородження викривачів.

4. Заступнику начальника відділу організаційно - аналітичної діяльності, взаємодії з громадськістю та ЗМІ, документування, контролю та забезпечення діяльності (Турецков) забезпечити ознайомлення всіх працівників Державної екологічної інспекції у Донецькій області з цим Наказом та Положенням.

5. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Державної екологічної інспекції у Донецькій області від 21.04.2021 року № 167/20 «Про затвердження положення про викривачів корупції».

5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Начальник

Олександр ЄВТУХОВ

Додаток 1
до наказу Держекоінспекції у
Донецькій області
від 23.04. 2021 року № 346

ПОЛОЖЕННЯ
щодо впровадження Державною екологічною інспекцією у
Донецькій області механізмів заохочення викривачів та
формування культури повідомлення про можливі факти
корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень,
інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено з метою впровадження Державною екологічною інспекцією у Донецькій області (далі - Інспекція) механізмів заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

2. Інспекція заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

3. Це Положення поширюється на всіх працівників Інспекції.

4. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- 1) Закон – Закон України «Про запобігання корупції»;
- 2) корупційні правопорушення – корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, інші порушення Закону України «Про запобігання корупції»;
- 3) механізми заохочення та формування культури повідомлення – механізми заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»;
- 4) повідомлення – повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».
- 5) працівники Інспекції:
  - 5.1) керівник Інспекції;
  - 5.2) особи, які перебувають у трудових відносинах з Інспекцією, проходять у ній службу чи навчання;
  - 5.3) особи, які взаємодіють з Інспекцією під час здійснення професійної, господарської, громадської, наукової діяльності;

5.4) особи, які беруть з участь у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку діяльності Інспекції;

6) уповноважена особа – уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції Інспекції;

7) установа – Державна екологічна інспекція у Донецькій області.

5. Це Положення відповідно до Закону регламентує:

1) мету заохочення та формування культури повідомлення;

2) правову основу механізмів заохочення та формування культури повідомлення;

3) форми заохочення та формування культури повідомлення;

4) організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення;

5) права та гарантії захисту працівників Інспекції як викривачів;

6) проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення.

6. Особа не є викривачем, якщо повідомить інформацію, яка є загальновідомою, або відомості, зазначені у повідомленні, не містять фактичних даних.

II. Мета заохочення та формування культури повідомлення

1. Метою заохочення та формування культури повідомлення є сприяння працівникам Інспекції виявляти та повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинені іншими працівниками Інспекції, що має призвести до формування поваги до викривачів як сталої норми та частини корпоративної культури установи.

III. Правова основа механізмів заохочення та формування культури повідомлення

1. Правову основу формування та функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення складають Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції (ст. 33), Кримінальна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ст. 22), Цивільна конвенція Ради Європи про боротьбу з корупцією (ст. 9), Закон.

2. Інспекція забезпечує викривачам умови для здійснення повідомлення шляхом впровадження механізмів заохочення та формування культури повідомлення (п. 1 ч. 2 ст. 53¹ Закону).

IV. Форми заохочення та формування культури повідомлення

1. Механізми заохочення повідомлення реалізуються у таких формах:

- 1) у разі потреби - затвердження локальних нормативних актів, які визначають форми заохочення, організаційні засади функціонування механізму заохочення;
- 2) надання методичної допомоги та консультацій щодо здійснення повідомлення;
- 3) впровадження морального та матеріального заохочення викривачів.

2. Механізми формування культури реалізуються у таких формах:

- 1) у разі потреби - затвердження локальних нормативних актів щодо етичної поведінки в установі, зокрема формування поваги до викривачів як відповідальних громадян;
- 2) проведення внутрішніх навчань з питань формування культури повідомлення;
- 3) проведення комунікаційної кампанії та систематичне здійснення просвітницьких заходів.

V. Організаційні засади щодо функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення

1. Працівник Інспекції, якому стала відома інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, вчинених іншим працівником Інспекції, зобов'язаний негайно повідомити про це керівника Інспекції та уповноважену особу.

2. Керівник Інспекції організовує та контролює роботу щодо формування культури повідомлення про корупцію та забезпечення функціонування механізму заохочення викривачів.

3. Організаційне забезпечення функціонування механізму заохочення та формування культури повідомлення здійснює уповноважена особа Інспекції.

4. Уповноважена особа Інспекції здійснює заходи заохочення та формування культури повідомлень в установі шляхом:

- 1) ефективної організації роботи внутрішніх каналів повідомлення Інспекції;
- 2) якісного та своєчасного розгляду повідомлень, що надійшли через внутрішні канали та регулярні канали, в частині корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону працівниками Інспекції;
- 3) постійної взаємодії з викривачем та інформування його про стан та результати розгляду повідомлення;
- 4) надання методичної допомоги, консультацій, проведення внутрішніх навчань щодо здійснення повідомлень та захисту викривачів;
- 5) розміщення на офіційному вебсайті Інспекції інформації про внутрішні

та регулярні канали для повідомлень.

5. Уповноважена особа Інспекції, в межах компетенції, вживає заходів щодо захисту працівників установи, які є викривачами.

6. Уповноважена особа Інспекції, в межах компетенції, відповідальна за реалізацію повноважень із захисту викривачів.

7. Інспекція організовує заходи заохочення та формування культури повідомлення у таких напрямках:

- 1) послідовної та систематичної роботи щодо запобігання корупції всередині Інспекції;
- 2) неприпустимості всіх видів корупційних практик всередині Інспекції;
- 3) об'єктивного та неупередженого реагування на кожне обґрунтоване повідомлення про корупцію;
- 4) невідворотності відповідальності у випадку виявлення порушень;
- 5) забезпечення конфіденційності при взаємодії із викривачами;
- 6) прийняття найбільш сприятливого для викривача рішення у повсякденній діяльності Інспекції в межах дискреційних повноважень;
- 7) негайного реагування на всі негативні заходи впливу або загрозу їх застосування щодо викривачів;

8. Уповноважена особа Інспекції не менше ніж один раз на рік проводить навчальні заходи щодо формування культури викривання та поваги до викривачів.

9. Матеріальне стимулювання (в межах фонду оплати праці та чинного законодавства) можливе, але за дотримання таких умов:

- 1) повідомлення про корупцію скеровано працівником добровільно;
- 2) виплата заохочення не спричинить розкриття особи викривача.

Термін «добровільно» означає те, що особа прийняла рішення без впливу зовнішніх факторів, таких як проведення стосовно заявника службової перевірки чи службового розслідування тощо.

10. З метою заохочення та формування культури повідомлення уповноважена особа Інспекції розробляє:

- 1) пам'ятку щодо етичної поведінки в установі;
- 2) пам'ятку щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача;
- 3) пам'ятку щодо порядку отримання викривачем безоплатної вторинної правової допомоги;
- 4) пам'ятку щодо розгляду повідомлень;
- 5) пам'ятку щодо каналів повідомлення в установі;

11. Уповноважена особа повинна систематично проходити навчання щодо захисту прав викривачів.

12. Керівник служби управління персоналом Інспекції забезпечує ознайомлення всіх працівників Інспекції, у тому числі при прийнятті на державну службу, із Загальними правилами етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, затвердженими наказом Національного агентства України з питань державної служби 05.08.2016 № 158 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 31.08.2016 за № 1203/29333.

13. У разі потреби до плану роботи уповноваженої особи щодо запобігання і виявлення корупції вносяться конкретні заходи з питань заохочення та формування культури повідомлення, строки їх виконання та відповідальні виконавці.

14. Моральне стимулювання може здійснюватися шляхом застосування заходів заохочення, передбачених нормами чинного законодавства, без розкриття в організаційно-розпорядчому документі (наказі) про застосування заходу заохочення дійсних підстав заохочення, за винятком випадків, коли викривач надав письмову згоду на розкриття інформації про його особу.

Матеріальне заохочення може здійснюватися шляхом виплати премій, інших передбачених трудовим законодавством чи колективним договором виплат, в межах фонду оплати праці.

VI. Права та гарантії захисту працівників установи як викривачів

1. Працівник Інспекції, який є викривачем, має такі права та гарантії захисту:

- 1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом;
- 2) подавати докази на підтвердження своєї заяви (повідомлення);
- 3) отримувати від уповноваженої особи підтвердження прийняття і реєстрації повідомлення;
- 4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- 5) на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- 6) на конфіденційність;
- 7) повідомляти без зазначення відомостей про себе (анонімно);
- 8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;
- 9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
- 10) на винагороду у визначених законом випадках;
- 11) на отримання психологічної допомоги;
- 12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом

випадках;

13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації;

14) на захист трудових прав.

2. Права та гарантії захисту викривачів поширюються на близьких осіб викривача.

3. Крім передбачених законом гарантій захисту викривача, у зв'язку із здійсненим повідомленням, з метою захисту викривача, Інспекція додатково вживає заходів для попередження дискримінації викривача, порівняно з іншими працівниками установи, недопущення зміни посадових обов'язків, залякування чи будь-яких інших форм психологічного впливу.

4. Будь-яке повідомлення є конфіденційним, навіть якщо особа не є викривачем в розумінні норм Закону.

5. Розкриття (розголошення) інформації про викривача заборонено, крім випадків, встановлених законом.

6. Інспекція зобов'язана перевіряти кожен факт розкриття (розголошення) конфіденційної інформації про особу, що здійснила повідомлення, та вжити заходів щодо притягнення до відповідальності винних осіб.

VII. Проведення аналізу та самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення

1. Інспекція періодично проводить самооцінку впровадження системних заходів, спрямованих на заохочення та формування культури повідомлення.

2. Самооцінку здійснює уповноважена особа та затверджує керівник Інспекції.

3. При проведенні самооцінки успішності заохочення та формування культури повідомлення необхідно застосовувати такі індикатори:

1) кількість просвітницьких заходів, спрямованих на формування поваги до викривачів;

2) кількість працівників, що пройшли навчання;

3) кількість методичних та просвітницьких матеріалів;

4) кількість звернень щодо порушення прав викривачів через здійснене повідомлення;

5) кількість повідомлень від викривачів;

6) кількість та види застосованих заохочень тощо.

4. Затверджені керівником Інспекції результати самооцінки доводяться до відома працівників установи.

Додаток 2
до наказу Держекоінспекції у
Донецькій області
від _____ 2021 року № _____

ПАМ'ЯТКА
щодо етичної поведінки в Державній
екологічній інспекції у Донецькій області

Основним принципом діяльності працівників Державної екологічної інспекції у Донецькій області (далі - Інспекція) має бути доброчесність, тобто їх дії мають бути спрямовані на захист публічних інтересів та відмову від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих повноважень.

Працівники Інспекції зобов'язані:

- ✓ неухильно додержуватись загально визнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими як під час виконання своїх службових повноважень, так і в повсякденному житті;
- ✓ діяти виключно в інтересах держави, територіальної громади, установи, яку вони представляють;
- ✓ виконувати службові повноваження та професійні обов'язки, рішення та доручення органів і осіб, яким вони підпорядковані, підзвітні або підконтрольні, сумлінно, компетентно, вчасно, результативно і відповідально;
- ✓ не допускати зловживань та неефективного використання власності держави, територіальної громади, установи;
- ✓ діяти неупереджено, незважаючи на приватні інтереси, особисте ставлення до будь-яких осіб, на свої політичні погляди, ідеологічні, релігійні або інші особисті погляди чи переконання;
- ✓ дотримуватись політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів;
- ✓ утримуватись від виконання рішень чи доручень керівництва установи, якщо вони суперечать закону;
- ✓ не вчиняти і не брати участі у вчиненні корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- ✓ невідкладно інформувати керівника Інспекції, посадову особу, відповідальну за запобігання корупції в Інспекції, про можливі випадки корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- ✓ вживати заходів щодо недопущення виникнення та врегулювання реального, потенційного конфлікту інтересів.

Працівникам Інспекції заборонено:

✓ використовувати свої службові повноваження або своє становище та пов'язані з цим можливості з метою одержання неправомірної вигоди для себе чи інших осіб, у тому числі використовувати будь-яке державне чи комунальне майно або кошти в приватних інтересах;

✓ розголошувати або використовувати в інший спосіб конфіденційну та іншу інформацію з обмеженим доступом, що стала відома у зв'язку з виконанням своїх службових повноважень та професійних обов'язків;

✓ використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

(дата)

(підпис)

(ПІБ працівника)

Додаток 3
до наказу Держекоінспекції у
Донецькій області
від _____ 2021 року № _____

ПАМ'ЯТКА

щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Важливо!

- ✓ викривач – це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;
- ✓ повідомлення викривача має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені (зокрема, це відомості про: *обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила*, тощо);
- ✓ інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання¹.

Викривач має наступні права:

- ✓ бути повідомленим про його права та обов'язки;
- ✓ на отримання інформації про стан та результати розгляду;
- ✓ подавати докази, давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- ✓ на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- ✓ на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката та судовий збір;
- ✓ на конфіденційність та анонімність;

¹ Більш детально правовий статус викривача визначено у Роз'ясненнях Національного агентства від 23.06.2020 № 5 «Щодо правового статусу викривача», від 26.10.2020 № 10 «Щодо правового статусу викривача у кримінальному провадженні», від 09.12.2020 № 11 «Щодо правового статусу викривача у провадженні про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією».

- ✓ на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;
- ✓ на винагороду;
- ✓ на отримання психологічної допомоги;
- ✓ на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має наступні гарантії:

Захист трудових прав викривача

- Заборона звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, інших негативних заходів впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про корупцію

Виплата заробітку за час вимушеного прогулу та грошових компенсацій за порушення його трудових прав

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

Уповноваженого підрозділу
(уповноваженої особи) з
питань запобігання та
виявлення корупції в установі

для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця

Національного
агентства з питань
запобігання корупції

для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні їхніх прав, у зв'язку з такими повідомленнями

Правоохоронних
органів

для захисту життя, житла, здоров'я та майна

Центрів безоплатної
правової допомоги

для отримання безоплатної вторинної правової допомоги

Суду

для захисту своїх прав і свобод

Пам'ятка вручена та з нею ознайомлено:

_____

(дата)

_____

(підпис)

_____

(ПБ працівника)